

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Krajewski

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie ze skargi P. G.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 sierpnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa P. G.

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 11 września 2019 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddala zażalenie,

2. przyznaje adwokatowi J. G. i nakazuje wypłacić jej ze środków Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych wraz z należnym podatkiem VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu P. G. z urzędu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 stycznia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę o wznowienie postępowania wniesioną przez P. G. od wyroku tego Sądu z 3 sierpnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...). W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że

skarga nie była oparta na ustawowej podstawie wznowienia, toteż podlegała odrzuceniu stosownie do art. 410 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zauważył, że P. G. powołał się na przesłankę braku zdolności sądowej po swojej stronie, która miała być następstwem niereprezentowania go przez zawodowego pełnomocnika; z uzasadnienia skargi wynika jednak, że rzeczywistym motywem skargi była błędna, w ocenie skarżącego, ocena materiału dowodowego.

Na powyższe postanowienie P. G. złożył zażalenie, w którym wskazał, że merytoryczna bezzasadność okoliczności powołanych w skardze o wznowienie postępowania nie uzasadnia jej odrzucenia, jeśli podana podstawa należy do ustawowego katalogu przesłanek wznowienia. Skarżący podniósł ponadto, że w toku postępowania zachodziły okoliczności pozbawiające go możliwości działania, gdyż jako osoba pozbawiona wolności nie miał możliwości uczestniczenia w rozprawach, a jego wnioski dowodowe zostały oddalone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie było niezasadne, w związku z czym podlegało oddaleniu.

Wbrew wywodom zażalenia Sąd Apelacyjny słusznie nie ograniczył się do stwierdzenia, że w skardze przywołano jedną z ustawowych przesłanek wznowienia postępowania w postaci braku zdolności sądowej, będącego następstwem, jak stwierdził skarżący, „pozbawienia prawa do reprezentacji przez zawodowego pełnomocnika”. W orzecznictwie za utrwalony można uznać pogląd, w myśl którego ocena istnienia ustawowej podstawy wznowienia, której brak powoduje odrzucenie skargi (art. 410 § 1 k.p.c.), zawiera w sobie elementy merytorycznej analizy skargi. Samo powołanie się na odpowiedni przepis kodeksu postępowania cywilnego, dopuszczający możliwość wznowienia postępowania, nie czyni natomiast zadość wymaganiu w postaci oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, 25 maja 2012 r., I CZ 35/12).

Zasadnie przy tym wskazał Sąd Apelacyjny, że skarga P. G. podlegała odrzuceniu, gdyż skarżący jest osobą fizyczną i posiada z tego tytułu niezbywalną zdolność sądową, która przysługuje każdemu człowiekowi i jest niezależna od jakichkolwiek kwalifikacji i okoliczności dotyczących danej osoby (art. 64 § 1 k.p.c.). Przywołana w skardze podstawa wznowienia *a limine* nie mogła

więc w jego przypadku występować. Z podstawą tą nie korespondowała również treść uzasadnienia skargi, które dawało jedynie wyraz nieusatisfakcjonowaniu skarżącego częścią decyzji procesowych sądu. Gdyby natomiast uznać, że skarżący w istocie odwołał się do przesłanki nieprawidłowej reprezentacji, to konkluzja pozostałaby niezmienną; okoliczność ta nie mogła bowiem zaistnieć w sytuacji, w której P.G. miał zdolność procesową i nie korzystał z pomocy jakiegokolwiek pełnomocnika.

Rozwinięta w skardze argumentacja dotycząca ewentualnych uchybień procesowych Sądu Apelacyjnego nie ma znaczenia dla kierunku rozpoznania zażalenia. W szczególności nie jest uzasadnione i celowe rozważanie powołanej w zażaleniu podstawy wznowienia postępowania w postaci pozbawienia skarżącego „możności działania” w rozumieniu art. 401 pkt 2 k.p.c. Rzecz nie tylko w tym, że w postępowaniu wywołanym skargą o wznowienie postępowania nie podlega ocenie prawidłowość rozstrzygnięć Sądu o nieuwzględnieniu składanych przez skarżącego wniosków dowodowych i pism procesowych, lecz przede wszystkim w tym, że zakres badania skargi wyznaczają przywołane przez skarżącego podstawy wznowienia postępowania, których istnienie było rozważone przez Sąd Apelacyjny na etapie oceny dopuszczalności skargi, a w konsekwencji stanowiło punkt wyjścia dla badania zasadności zażalenia.

W związku z powyższym za prawidłowe wypada uznać stanowisko Sądu Apelacyjnego, że skarga o wznowienie postępowania, jako nieoparta na ustawowej podstawie, podlegała odrzuceniu zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. Zażalenie natomiast, jako niezasadne, podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w sentencji postanowienia.